

Hervorming van de berekeningswijze sociale bijdrage zelfstandigen

Waarom een nieuw systeem?

Vandaag worden de bijdragen berekend op basis van het beroepsinkomen van 3 jaar geleden. Het grote knelpunt daarbij is dat de bijdragen niet altijd in overeenstemming zijn met de werkelijke actuele inkomsten. Bij individuele of economische problemen worden soms hoge sociale bijdragen aangerekend omdat men het 3 jaar voordien wel nog goed ging.

Bijvoorbeeld: het inkomen van 2009 bedroeg 30.000 euro en bedraagt in 2012 15.000 euro, dan betaalt men in 2012 een relatief hoge bijdrage op basis van een dat hoge inkomen.

Nieuw systeem

1. Voorlopige bijdragen

De zelfstandige zal elk kwartaal een voorstel van sociale bijdragen ontvangen. Deze bijdragen zijn berekend op basis van het inkomen van drie jaar terug.

Dit systeem houdt wel risico's in. Als het inkomen van de zelfstandige daalt gedurende het jaar, kan hij zich in een moeilijke financiële situatie bevinden: hij zal namelijk hoge sociale bijdragen betalen, hoewel zijn inkomen verminderd is.

Daarom werd de mogelijkheid ingevoerd om de voorlopige bijdragen aan te passen.

2. Aanpassen van voorlopige sociale bijdragen

Als het inkomen van de zelfstandige stijgt, kan hij, indien hij dit wilt, doorgeven dat hij een hoger inkomen heeft en een schatting hiervan maken. Zijn bijdragen zullen dan ook verhoogd worden en op die manier vermijdt de zelfstandige dat hij later zware regularisaties moet betalen.

Als de situatie van de zelfstandige net moeilijker wordt en zijn inkomen daalt, kan hij een verlaging van de sociale bijdragen aanvragen. Hij zal dan op basis van objectieve elementen moeten aantonen dat zijn professionele inkomen gedaald is in vergelijking met 3 jaar geleden.

Als deze verlaging wordt toegezegd, kunnen zijn bijdragen verminderd worden overeenkomstig twee vastgelegde bedragen:

- a. De minimumbijdrage wanneer hij verklaart dat zijn inkomen lager zal zijn dan het minimuminkomen (12.830,63€).

Vb. De zelfstandige verklaart een beroepsinkomen te hebben van 10.000€, wat minder is dan 12.830,63€. Bijgevolg is de bijdrage 733,50€ (de bijdrage overeenkomstig een inkomen van 12.830,63€)

- b. De zelfstandige betaalt het dubbel van de minimumbijdrage wanneer hij verklaart dat zijn inkomen lager zal zijn dan een vastgelegd bedrag, namelijk het dubbele van het minimuminkomen (2 x 12.830,63€ ofwel 25.661,26€)

Vb. De zelfstandige verklaart een inkomen te hebben van 15.000€, wat minder is dan 25.661,26€ (= het dubbele van het minimuminkomen, 2 x 12.830,63€). In dat geval is de bijdrage 1467,10€ (= 2x de bijdrage overeenkomstig een minimuminkomen).

3. Definitieve bijdragen

Eenmaal de inkomsten van het jaar zelf door de fiscus meegedeeld werd, volgt er een herberekening. De zelfstandige krijgt een eventueel tegoed terug, kan een tegoed gebruiken voor actuele bijdragen of moet bijbetalen in geval van een tekort.

Nieuwe bijdrageberekening en de pensionering

Om zelfstandigen die met pensioen gaan te beschermen krijgen zij de mogelijkheid om afwijkende sociale bijdragen te betalen.

Zelfstandigen die hun activiteit stoppen om met pensioen te gaan hebben een keuzemogelijkheid. Ofwel kiezen ze de normale berekeningswijze (voorlopige bijdragen met herberekening), ofwel betalen ze voor de laatste drie jaar onmiddellijk definitieve bijdragen, zonder herberekening achteraf.

Dankzij deze keuzemogelijkheid kan de zelfstandige herberekeningen vermijden en zal het pensioen onmiddellijk vastgesteld kunnen worden. Dit is voordelig, aangezien elke herberekende bijdrage gevolgen heeft voor de pensioenrechten die erop berekend werden.

Gevolgen voor de zelfstandige?

De uitgangspunten en principes van de hervorming zijn nu gekend, maar de concrete invulling moet nog uitgewerkt worden. Hoe kan de zelfstandige zijn inkomen aanpassen? Welke intresten worden aangerekend bij een herberekening van de bijdragen?

De administratieve rompslomp voor de zelfstandige zal beperkt zijn. Vandaag ontvangt een zelfstandige elk kwartaal een rekening, het zogenaamde vervaldagbericht. Daar zal een jaarlijkse herberekening bovenop komen. Een grote groep van zelfstandigen, van wie de inkomsten stabiel zijn, kan kiezen voor de wettelijke voorlopige bijdrage op basis van de inkomsten van drie jaar voordien.

Voordeel van dit systeem is dat wie de voorgestelde bijdragen betaalt, achteraf geen verhogingen moet betalen. Zelfstandigen met sterk fluctuerende inkomsten kunnen, als zij dat wensen, vragen om hun bijdragen aan te passen. Maar als het inkomen dan te laag wordt ingeschat, moeten er achteraf wel verhogingen bijbetaald worden.

Bron: Zenito